

[Lundberg.]

disse til Raadighed for Bevillingshaverne. Jeg har givet min Tilslutning til dette, uanset at jeg, hvilket ogsaa fremgaar af Betænkningen, har haft et andet Standpunkt og ogsaa har det endnu, idet jeg principielt maa holde for, at hvis dette Spørgsmaal skal ordnes paa en Maade, der kan være til nogen Gavn, maa der oprettes en Statsfilmscentral. Ser man f. Eks. paa Norge, hvor, som jeg nævnte før, de private Teatre spillede 1 Mill. Kr. ind og de kommunale Teatre 10 Mill. Kr., og hvor de kommunale Biografteatre forbrugte de $\frac{10}{11}$ af alle Filmene, saa omsætter Kommunernes 2 Filmscentraler kun $\frac{1}{3}$ af de Films, der anvendes. Det vil altsaa sige, at skønt der er disse to Filmscentraler, saa er det alligevel de amerikanske Selskaber, særlig „Paramount“ og „Metro Goldwyn“, der dirigerer Filmsudlejningen i Norge, dirigerer de norske kommunale Biografteatre. Deraf vil man se, hvor vanskeligt det er at løse dette Spørgsmaal, naar der ikke tages rationelt paa det. Jeg ser, at Biografteaterejerne mener, at det til at begynde med skal være ganske i det smaa med Erhvervelse af enkelte Films, og jeg spaar, at et saadant Foretagende vil faa en uendelig ringe Betydning. De vil ikke med nogen som helst Nytte kunne sætte sig op imod de store økonomiske Kræfter, som modarbejder dem. Man ser jo herhjemme, at disse udenlandske Interesser ikke bare kan dirigere deres egne Agenter her i Landet — det er jo givet, at de kan det —, men de dirigerer ogsaa de selvstændige Udlejere og Bevillingshaverne, og de kan endelig dirigere hele den danske Filmsproduktion. De stiller det efter min Mening ganske uanstændige Krav, at for at leje en dansk Film, der er fremstillet her i Danmark af et dansk Filmsproduktions-selskab, maa de forpligtige sig til at modtage indtil 20 Kysse- og Forbryderfilms fra Amerika. Ja, man har endogsaa haft Eksempler paa, at medens vedkommende skulde forpligte sig til at tage de 20 Films, som han udelukkende gaar ind paa at tage, fordi der er 2 imellem, der duer, saa har Udlejeren ikke paa sin Side været forpligtet til at lade den paagældende faa alle de 20, saaledes at han maaske netop ikke fik de Par Films, for hvis Skyld han var gaaet ind paa at tage de 20. Naar disse Interesser er saa stærke, at de fuldkommen kan dirigere den danske Filmsproduktion, det vil altsaa sige, at den danske Filmsproduktion selv er med i Valsen, saa gad jeg nok se, hvorledes en Filmscentral paa det her nævnte Grundlag skulde kunne

tage Kampen op. Selv om jeg maatte ønske det for dem, og selv om jeg altsaa er gaaet med dertil og vil anbefale det, saa maa jeg fremdeles hævde, at hvis der skal træffes Foranstaltninger, hvorved dansk Film virkelig bliver uafhængig af amerikanske og andre Interesser, saa maa Staten tage denne Sag i sin Haand og oprette en Statens Filmscentral, gennem hvilken alle Indkøb af Film foregaar, og hvorfra Filmene fordeles. Med Hensyn til vore Filmsproduktions-selskaber herhjemme ser man jo ogsaa det mærkelige, at de saakaldte Fy- og Bi-Films, som koster 100 000 Kr. at fremstille, og som gaar over hele Verden, ikke blot i 2—3 Aar, som er det almindelige for andre Films, men i indtil 10 Aar, giver samme Spilleindtægt som amerikanske Films, der har kostet maaske op mod 20 Mill. Kr. at fremstille, uden at det Selskab, der fremstiller dem, kan give Overskud og Skat til Landet, og saa forstaar man, at der er visse Ting, som trods alle Undersøgelser alligevel trænger til at blive kiget lidt nøjere efter. Her vil jeg gerne pege paa den Omstændighed, at medens Kommissionen eller Ministerens Biografudvalg, som det kaldes, sad og funderede over disse Ting og arbejdede dermed, da var Dr. Schmidts Beretning til Københavns Kommunalbestyrelse til Behandling i Kommunalbestyrelsen, og det fremgik af denne Behandling, saavel af det ærede Medlem Hr. F. K. Madsens som af Borgmester Kapers Udtalelser, at der med denne Beretning til Kommunalbestyrelsen fra Dr. Schmidt fulgte en Række overordentlig interessante Bilag, som netop belyser de Forhold, jeg her har omtalt, og jeg maa derfor beklage, at vi i Udvalget vel nok fik Dr. Schmidts Beretning, men ikke de Bilag, som skal være saa vigtige netop til Belysning af dette Forhold, og jeg maa derfor holde for, at disse Bilag, som har været tilstillet Kommunalbestyrelsen i København, selvfølgelig ogsaa maa tilstilles Folketingsudvalget til nøjere Undersøgelse.

Ja, jeg mener, som sagt — det vil jeg gerne sige til Slut —, at man selvfølgelig gennem en Bevillingshavernes Filmscentral kan gøre et Forsøg paa at imødegaa de før nævnte Kræfter, og det kan maaske i nogen Maade gøres med Held. Det er jeg nu ikke sikker paa, men lad gaa med det, lad gaa med, at de maaske paa visse Omraader kan komme til at spille disse Interesser visse Puds, men man løser ikke dermed Problemet, som er dette, at Pengene gaar ud af Landet, og at Landets Ungdom fyldes med daarlige, moralsk nedbrydende Films, og at dansk Filmsproduktion frem-